

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декаан факультету

Л.Л. Станіславова
2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРИЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Назва дисципліни

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Рівень вищої освіти – Перший бакалаврський

Освітньо-професійна програма – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво

Обсяг дисципліни – 4 кредитів ЄКТС, Шифр дисципліни – ОЗП.08.

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)

Факультет – Гуманітарно-педагогічний

Кафедра – Технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин					Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Залік
			Разом	Лекції			Лабораторні роботи	Семінарські заняття					
Д	1	2	4	120	48	32	-	16	72	-	-	-	+

Робоча програма складена на основі стандарту вищої освіти зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» та освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво».

Програму склала Л.А. Корницька к. пед. н., доцент
Підпис(и) автора(ів) *Вчений ступінь, звання, ініціали, прізвище автора(ів)*

Схвалена на засіданні кафедри Технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

Протокол від 28.08.2024 р. № 1. Зав. кафедри І.В. Андрощук
Підпис *Ініціали, прізвище*

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради факультету Л.Л. Станіславова
Підпис *Ініціали, прізвище*

1 Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна «Історія українського мистецтва» є однією із фахових дисциплін, що займає важливе місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

«Історія українського мистецтва» виносить на засвоєння здобувачів теоретичні аспекти з мистецького доробку українського народу, у відповідності до найважливіших мистецьких стилів та історичних періодів минулих епох до першої половини ХХ ст.; знайомить із творчими здобутками видатних українських митців. Дисципліна вивчається у другому семестрі як базова дисципліна для подальших проектних навчальних завдань та загально-професійної діяльності.

Пререквізити – Історія зарубіжного мистецтва,

Кореквізити – ОЗП.06 Основи мистецьких досліджень; ОПП.09 Методика викладання художніх дисциплін; ОПП.12. Композиції художніх виробів; ОПП12.1 Курсова робота з Композиції художніх виробів; ОПП.13,1 Робота в матеріалі (художнє дерево); ОПП.13,2 Робота в матеріалі (художній текстиль); ОПП 18 Переддипломна практика; ОПП 19 Кваліфікаційна робота.

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

- компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

ЗК02. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство.

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ФК02. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.

ФК09. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

- програмні результати навчання:

ПРН02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН05. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН09. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН14. Трактувати формотворчі засоби образотворчого та декоративного мистецтва, як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їх функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого та декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

ПРН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

Метою вивчення дисципліни «Історія українського мистецтва» є ознайомлення студентів з історією українського мистецтва від найдавніших часів до сьогодення у відповідності до загальних тенденцій розвитку європейського мистецтва; його періодизації та стилевих мистецьких течій через вивчення творчості основних її представників.

Предметом дисципліни є Історія українського мистецтва, у процесі вивчення якого набуваючи нові знання, розвиваються аналітично-творчі здібності та формуються відповідні компетенції необхідні для майбутньої професійної діяльності.

Найефективнішою формою у процесі набуття студентами знань з Історія українського мистецтва є практичні (семінарські) заняття з використанням проблемно-орієнтованого методу роботи, зміст яких полягає у пошуці та дослідженні заданої проблеми в межах лекційної теми. Результат цієї роботи полягає у розробці мультимедійних презентацій на основі аналізу досліджуваних здобувачами тем згідно періодизації розвитку історії мистецтва та представлення їх на практичних (семінарських) заняттях для спільного обговорення.

Завдання дисципліни: сформувані у здобувачів навички аналізу і засвоєння кращих зразків мистецького надбання української нації; виховання національної гідності на вивченні кращих мистецьких творів українських митців.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив курс з дисципліни, повинен: вміло використовувати термінологію з фаху; аналізувати світові та українські мистецькі процеси на сучасному етапі та в історичній ретроспективі; визначати характерні риси історичних стилів та напрямів у мистецтві; розпізнавати мистецькі твори та їх авторів; характеризувати конкретні аспекти різних мистецьких явищ.

2 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу		Форма навчання		
		денна		
		Кількість годин		
		Лекції	Практичні (семінарські) заняття	Самостійна робота
1		2	3	4
1	Історія прадавнього та середньовічного мистецтва України.	6	2	11
2	Українське мистецтво модерної доби (XVI–XIX ст.) у загальноєвропейському контексті розвитку і національних формах: бароко, класицизм, модернізм.	20	10	47
3	Мистецтво України XX початку XXI ст.	6	4	14
Разом за курс		32	16	72

3 Програма навчальної дисципліни

3.1 Зміст лекційного курсу

лекції	Тема лекції, її анотація	години
Лекція 1.	Вступна. Історична довідка. Етапи розвитку українського образотворчого мистецтва.	2
Лекція 2.	Мистецтво первісної доби (палеоліт; Мізинська стоянка; Кам'яна могила; Трипільська культура). Античне мистецтво північного Причорномор'я. Доісторична епоха, скіфо-сарматський час (кінець II тис. до н.е. – поч. I тис. н.е.). Мистецтво давніх слов'ян (II ст. до н.е. – V ст. н.е.)	2

Продовження таблиці

Лекція 3.	Мистецтво ранньої доби Давньої Русі (VIII – XII ст.) та пізнього Середньовіччя (XIII – XIV ст.). Архітектура, монументальне мистецтво, іконопис, книжкова мініатюра, ювелірне мистецтво.	2
Лекція 4.	Українське мистецтво XIV – XVI ст. та доби зрілого Ренесансу (XVI – поч. XVII ст.). Замки і фортеці України, монументальне мистецтво, скульптура, іконопис, книжкова графіка, портретний живопис.	2
Лекція 5.	Українське мистецтво стильового періоду бароко (XVII – XVIII ст.). Архітектура, монументальна скульптура, портретний живопис, народна ікона, декоративно-ужиткове мистецтво.	2
Лекція 6.	Українське мистецтво зрілого модерного часу (кінець XVIII – перша половина XIX ст.). Архітектура (класицизм), портретний живопис, творчість Т. Шевченка, народна картинка «Козак Мамай»	2
Лекція 7.	Українське мистецтво др. пол. XIX століття (створення і розвиток мистецьких шкіл в Україні). Імпресіонізм, постімпресіонізм: кінець XIX - початок XX ст.	2
Лекція 8.	Артнуво в Україні кінця XIX - початку XX ст.	2
Лекція 9	Монументально-декоративний живопис кн. XIX – початку XX ст. (В. Кричевський, М. Врубель, С. Васильківський, М. Самокиш, М. Уваров), станкова скульптура (І. Їжакевич, А. Манастирський, А. Ждаха), книжкова графіка (Г. Нарбут)	2
Лекція 10	Живопис українського авангарду (10-ті – 20-ті роки XX ст.). Кубізм, футуризм. (К. Малевич, О. Богомазов, О. Екстер, С. Долене, О. Архипенко)	2
Лекція 11	Мистецтво в УРСР – соціалістично-реалістична естетика (30-ті і друга половина XX ст.) Станковий живопис, монументальна скульптура, книжкова графіка (М. Бойчук, М. Бурачек, М. Жук, Ф. Кричевській, О. Мурашко, Д. Щербаківський, Т. Яблонська).	2
Лекція 12	Мистецтво в Західній Україні 1920-1930-х та на еміграції. (М. Глущенко, М. Андрієнко, О. Грищенко, Д. Антонович, М. Дмитренко, Я. Гніздовський).	2
Лекція 13	Художники постреалізму (І. Марчук, А. Антонюк, Б. Плаксій, А. Чебикін, Ф. Гуменюк та ін.)	2
Лекція 14	Народне українське наївне мистецтво. (Марія Приймаченко, Катерина Білокур, Ганна Собачко-Шостак, Поліна Райко, Панас Ярмоленко, Дмитро Перепилиця. Григорій Ксьонз).	2
Лекція 15	Мистецтво України початку XXI ст. (М. Пітчук, Є. Гапчинська, О. Гайдамаха та ін.). Митці Хмельниччини (М. Мазур, О. Антонюк, Ф. Гуменюк, О. Гуменчук, В. Піщерський, Н. Павлова та ін.)	2
Лекція 16	Мистецтво України воєнного часу XXI ст. (В. Карвасарний, К. Лісова, О. Ревіка, Н. Гайдаєнко, М. Гончаров)	2
Разом		32

3.2 Зміст практичних (семінарських) занять

Тижні	Тема семінарського заняття		Годин
1	2	3	4
2	<i>Семінарське заняття №1</i>	Мистецтво первісної доби. Найдавніші культури на теренах сучасної України	2
3			

Продовження таблиці

4	<i>Семінарське заняття №2</i>	Мистецтво Давньої Русі. Монументальне мистецтво, книжкова мініатюра, ювелірне мистецтво.	2
5			
6	<i>Семінарське заняття №3</i>	Мистецтво козацької доби XVI –XVII ст. «Козацьке бароко» в архітектурі храмів і церков, багатофігурні ікони, крипторський та сарматський портретний живопис.	2
7			
8	<i>Семінарське заняття №4</i>	Українські художники XVIII ст. Скульптура XVII –XVIII ст.ст., мистецький доробок Йогана-Георга Пінзеля. Народна ікона.	2
9			
10	<i>Семінарське заняття №5</i>	Видатні українські митці авангарду кн. XIX ст. поч. XX ст.	2
11			
12	<i>Семінарське заняття №6</i>	Видатні українські художники др. пол. XX – XXI ст. відомі у Світі, не відомі українцям	2
13			
14	<i>Семінарське заняття №7</i>	Найвидатніші постаті українського народного мистецтва XX ст..	2
15			
16	<i>Семінарське заняття №8</i>	Українське мистецтво періоду російсько-української війни.	2
Разом			16

3.3 Зміст самостійної роботи

Самостійна робота студентів полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до лекційних і практичних (семінарських) занять, підготовці до контрольних точок. Основними напрямками самостійної роботи студентів є закріплення теоретичних положень курсу (вивчення конспекту лекцій, самостійне опрацювання навчально-методичних джерел), опрацювання тем, що винесені на практичні (семінарські) заняття.

Мета самостійної роботи – самостійне вивчення частини програмного матеріалу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності, що складає як навчальний, так і дослідницько-практичний компоненти у межах навчальної програми.

№ тижня	Види самостійної роботи	к-ть годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу Л №1. Опрацювання питань до СЗ №1 (семінарське заняття)	4
2	Опрацювання лекційного матеріалу Л-№2. Підготовка до СЗ №1.	5
3	Опрацювання лекційного матеріалу Л №3. Опрацювання питань до СЗ №2.	4
4	Опрацювання лекційного матеріалу Л-№4. Підготовка до СЗ №2.	5
5	Опрацювання лекційного матеріалу Л №5. Опрацювання питань до СЗ №3.	4
6	Опрацювання лекційного матеріалу Л №6. Підготовка до СЗ №3.	5

№ тижня	Види самостійної роботи	к-ть годин
7	Опрацювання лекційного матеріалу Л-№7. Опрацювання питань до СЗ №4.	4
8	Опрацювання лекційного матеріалу Л №8. Підготовка до СЗ №4.	5
9	Опрацювання лекційного матеріалу Л №9. Опрацювання питань до СЗ №5.	4
10	Опрацювання лекційного матеріалу Л №10. Підготовка до СЗ №5. Підготовка до проміжного тестового контролю.	5
11	Опрацювання лекційного матеріалу Л №11. Опрацювання питань до СЗ №6.	4
12	Опрацювання лекційного матеріалу Л №12. Підготовка до СЗ №6.	5
13	Опрацювання лекційного матеріалу Л №13. Опрацювання питань до СЗ №7.	4
14	Опрацювання лекційного матеріалу Л №14. Підготовка до СЗ №7.	5
15	Опрацювання лекційного матеріалу Л №15. Опрацювання питань до СЗ №8..	4
16	Опрацювання лекційного матеріалу Л №16. Підготовка до СЗ №8. Підготовка до підсумкового контролю.	5
	Разом	72

4 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів візуалізації, мультимедійних презентацій, бесід-дискусій, повторення попереднього матеріалу в проблемній формі), що мають за мету освоєння теоретичного матеріалу, набуття знань з історії українського мистецтва, його національної специфіки, а також набуття студентами навичок дискусій та аргументації під час семінарських занять, оволодіння пошуково-дослідницьким досвідом у процесі підготовки до тем семінарських занять під час самостійної роботи (дослідницько-орієнтований метод навчання), що значно розширює межі засвоєння навчального матеріалу.

5 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних (семінарських) занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування на початку лекційних та в процесі семінарських занять;
- перевірка знань в процесі практичних (семінарських) занять;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінка презентації виконаних до тем практичних (семінарських) занять;
- іспит.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу (іспит). Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід, вважається невстигаючим.

6 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих *позитивно* з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

У процесі викладання дисципліни використовуються такі види навчальних занять, як лекції і семінарські заняття, індивідуальне консультування і керівництво самостійною роботою студента. Протягом семестру студент повинен у повному обсязі виконати всі види робіт, що передбачені робочою навчальною програмою (відвідування лекцій та опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до семінарських занять, тестування). У випадку якщо студент не виконав у повному обсязі всі види навчальних робіт, то підсумкової оцінки він не отримує. Засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється підсумковим тестуванням (іспит) за весь курс.

Оцінка, за семінарське заняття, складається зі знання теоретичного матеріалу з теми семінару; якість і змістовність презентаційного матеріалу підготовленого до одного з питань теми винесених на обговорення. Питання до семінарського заняття мають бути підготовлені і представлені вчасно згідно теми, що розглядається. За несвоєчасне виконання і здачу самостійної роботи (презентація) оцінка знижується на бал.

Оцінювання виконаних робіт проводиться за національною чотирибальною шкалою оцінювання. Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється при отриманні студентом від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», а за шкалою ECTS – оцінка, що відповідає набраній студентом кількості балів. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів робіт з урахуванням вагових коефіцієнтів

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота								Самостійна робота	Підсумковий контроль (іспит)	
ПР № 1	ПР № 2	ПР № 3	ПР № 4	ПР № 5	ПР № 6	ПР № 7	ПР № 8	Тестовий контроль	Підготовка до семінарських занять	Підсумковий контрольний захід
0,3								0,2	0,1	0,4

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт, ПР – практичні роботи

Оцінювання тестових завдань

Тестові завдання виконуються у модульному середовищі, де по завершенні їх складання студент бачить свою оцінку. Студент має право на декілька спроб. Зі всіх спроб обирається краща оцінка. Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ECTS встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок, у тому числі й екзаменаційної, до електронного журналу. Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ECTS наведені у таблиці:

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FХ	2,00–2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Підсумкова оцінка за семестр виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно», «добре», «задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці.

Підсумкова оцінка за курс, враховуючи екзаменаційну оцінку, ставиться за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці.

7 Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Які види мистецтва вважають найдавнішими?
2. Які функції виконували твори мистецтва в доісторичні часи?
3. Які риси притаманні трипільській кераміці?
4. У чому полягають особливості мистецтва скіфів? Що таке «звіриний стиль»?
5. Назвіть основні періоди розвитку культури на території України у найдавніші часи.
6. Чому скіфська пектораль поряд із скарбами Тутанхамона стала головною археологічною знахідкою XX ст.?
7. Руїни якого давньогрецького міста знаходяться поблизу міста Севастополь?
8. Це нашійна прикраса, яка формою нагадує місячний серп. Вона складається з трьох частин. Верхня та нижня з них – сюжетні, центральна – орнаментальна.
9. У цій статуї відображено цілу систему язичницького світогляду. Її виконано у вигляді чотиригранного стовпа заввишки близько 3 м. На трьох рівнях кожної грані викарбувано зображення, що символізують три світи: вищий (небесний), середній (земний) та нижній (підземний). Що це за статуя?

10. Визначте витoki культурного процесу Київської Русі. Чим зумовлений розквіт мистецтва в Київській Русі?
11. Прийняття християнства та його вплив на розвиток культури. Які нові види мистецтва з'явилися у цей період?
12. Який новий вид архітектури з'явився на Русі після прийняття християнства? Назвіть найвизначніші пам'ятки архітектури Київської Русі.
13. Який тип храмів набув поширення в церковній архітектурі Київської Русі?
14. Назвіть види образотворчого мистецтва Київської Русі.
15. Які твори мистецтва рукописної книги доби Київської Русі Ви знаєте? Як називається мистецтво написання та оформлення (декорування) книги?
16. Які види образотворчого мистецтва представлено у Софійському соборі в Києві?
17. Чим відрізняється іконопис від монументального живопису?
18. Які особливості техніки «мозаїки»? Які фрески і мозаїки дійшли до наших днів?
19. Назвіть перших руських іконописців.
Назвіть найвідоміші ікони, близькі до художніх традицій Київської Русі.
20. Які види декоративно-ужиткового мистецтва набули високого рівня розвитку і поширення на Русі?
21. Яку споруду вважають шедевром кам'яного культового будівництва першої половини XI ст.? Визначте внесок Київської Русі у розвиток світової культури.
22. Коли утворилось об'єднане Галицько-Волинське князівство? Соціально-політична та культурна ситуація в Галичині та на Волині у XII – XIII ст.
23. Розвиток архітектури, живопису, художніх ремесел в Галичині у XII – XIII ст.
24. Роль Галицько-Волинської Русі у збереженні та розвитку української культури ?
25. Назвіть найважливіші осередки (міста) духовної культури Галицько-Волинської Русі.
26. Визначте риси архітектури Галицько-Волинського князівства.
27. Які мистецькі стилі панували в архітектурі та живописі Галицько-Волинського князівства (XII – XIII ст.)?
28. Яку роль у розвитку архітектурного мистецтва XVI - першої половини XVII ст. відіграв Львів? Назвіть найвизначніші пам'ятки.
29. Назвіть основні пам'ятки готичної доби в українській архітектурі.
30. Назвіть особливості оборонної архітектури XIV – XV ст.
31. Які особливості церковного живопису України XV –XVI ст.? Назвіть пам'ятки Галицько-Волинського іконопису.
32. Які види монументального живопису були поширені у часи Галицько-Волинського князівства?
33. Чому фресковий живопис кінця XIII ст. поступово витісняється з оформлення храмів іконами?
34. Які нові жанри формуються в українському живописі на межі XVI – XVII ст.?
35. Назвіть ім'я видатного скульптора галицько-волинської доби.
36. Острозький культурно-освітній центр і його вплив на розвиток української культури. Розкрийте значення Острозької Біблії. Де й коли вона була надрукована?
37. Коли з'явилися перші кириличні книги в Україні? Охарактеризуйте внесок Ш. Фіоля, Ф. Скорини, І. Федорова у розвиток книгодрукування в Україні.
39. Які західноєвропейські стилі позначилися на архітектурі України XIV – XVI ст.
40. Що характерне для стилю бароко? З'ясуйте світоглядно-естетичні засади бароко.

41. Чим українське бароко відрізняється від західноєвропейського? Назвіть характерні риси українського бароко.
42. Назвіть основні пам'ятки української архітектури другої половини XVII – XVIII ст.
43. У яких напрямках розвивався український живопис другої половини XVII – XVIII ст.?
44. Що таке «парадний портрет»? Назвіть відомі Вам твори цього жанру другої половини XVII – XVIII ст.
45. Яким був улюблений образ народного живопису козацької доби?
46. Що вирізняє мистецтво графіки другої половини XVII – XVIII ст.?
47. Охарактеризуйте особливості українського бароко в архітектурі. Назвіть місцеві й регіональні школи дерев'яного та мурованого зодчества.
48. З'ясуйте особливості стилю бароко в образотворчому мистецтві.
49. Які пам'ятки класицистичної української архітектури Ви знаєте?
50. Охарактеризуйте творчість художників портретного живопису першої половини XIX ст. Назвіть основні ознаки сентименталізму та романтизму в образотворчому мистецтві.
51. У яких видах і жанрах образотворчого мистецтва працював Т. Шевченко? Назвіть найвідоміші твори.
52. Що нового вніс у розвиток українського живопису В. Штернберг?
53. Охарактеризуйте діяльність архітекторів другої половини XIX ст. Назвіть характерні приклади архітектури еkleктики.
54. Назвіть видатних представників побутового жанру другої половини XIX ст. Які твори цих майстрів Ви знаєте?
55. Які художники другої половини XIX ст. працювали у історичному жанрі? Назвіть найвідоміші твори.
56. Які художники другої половини XIX ст. працювали у пейзажному жанрі? Назвіть відомі Вам твори.
57. Творчість яких українських художників пов'язана з діяльністю об'єднання передвижників?
58. Назвіть характерні ознаки стилю модерн. Які художники та архітектори працювали в стилі модерн? Назвіть найвизначніші твори.
59. В чому полягають особливості школи М.Бойчука?
60. Які нові напрями з'явилися в українському мистецтві на початку XX ст.? Назвіть представників цих напрямів.
61. Хто був основоположником такого мистецького напрямку як супрематизм? Що характерне для цього напрямку?
62. Чим зумовлене розповсюдження конструктивізму в архітектурі та мистецтві? Назвіть представників цього напрямку та найвизначніші пам'ятки.
63. Назвіть представників реалістичного напрямку українського образотворчого мистецтва початку XX ст. Які твори цих митців Ви знаєте?
64. Охарактеризуйте творчість І.Кавалерідзе.
65. Назвіть видатних українських художників-імпресіоністів і авангардистів поч. XX ст.
66. У чому полягала трагічність культурної ситуації в Україні в 30-х – п. пол. 50-х років?
67. Охарактеризуйте творчість К.Білокур та М.Приймаченко.
68. Охарактеризуйте творчість Т.Яблонської.
69. Назвіть провідних українських графіків п. пол. XX ст.

70. З'ясуйте суть, завдання та значення політики українізації. Як називалася політика радянського керівництва 20-30-х р. у галузі культури?
71. Чому національне відродження 20-30-х р. називається «розстріляним»? Що таке «соціалістичний реалізм»?
72. Охарактеризуйте розвиток української культури в еміграції.
73. Охарактеризуйте культурне явище «шістдесятництва». Назвіть найвідоміших його представників.
74. Яким чином розпад Радянського Союзу вплинув на розвиток української культури?
75. Назвіть характерні риси постмодернізму в українській літературі.
76. Які нові прийоми з'явилися у сучасному мистецтві?
77. Назвіть імена сучасних українських художників та їх основні праці.
78. Які тенденції сучасного мистецтва мають, на Ваш погляд, позитивне, а які – негативне значення?
79. Розкажіть про творчі пошуки сучасних українських митців.
80. Як війна відображається у творчості сучасних митців? Назвіть відомі вам імена.

8 Методичне забезпечення

Лекції до курсу; Презентації до лекцій; Методичні вказівки до семінарських занять. Тестові завдання до проміжного і підсумкового контролів; Білети до іспиту.

9 Рекомендована література

Основна

1. Соловійова Ю.О., Мкртічян О.А. Українське мистецтво в історичному вимірі. Навчально-методичний посібник / Ю.О. Соловійова, О.А. Мкртічян. – Харків : Точка, 2017. – 89 с.

Допоміжна

1. Історія української культури (від стародавніх часів до XIX ст.): ілюстрована хрестоматія. У 3-х частинах. /За загал. ред. проф. Ю.С. Сабадаш. – Ч.І. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. – 320 с.
2. Абрамович С.Д. Світова та українська культура: [навч. посіб.] / С.Д. Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів: Світ, 2004. – 343 с.
3. Висоцький В.Ю. Історія української культури: [навч. посіб.] / В.Ю. Висоцький. – Дніпропетровськ: НметАУ, 2009. – 130 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела: http://www.nbuv.gov.ua/books/2009/09_vojik.pdf.
4. Задорожний В. Курс історії української культури (IX – початок XXI ст.): [навч. посіб.] / В. Задорожний, Ю. Кундрат. – Ужгород: Гражда, 2009. – 432 с.
5. Шейко В.М. Історія української культури: [навч. посіб.] / В.М. Шейко, Л.Г. Тишевська; наук. ред. В.М. Шейко. – К.: Кондор, 2010. – 264с.

10 Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання MOODLE. Режим доступу: <https://msn.khnu.km.ua>.
2. Електронна бібліотека університету. Режим доступу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/plage_lib.php
3. Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>